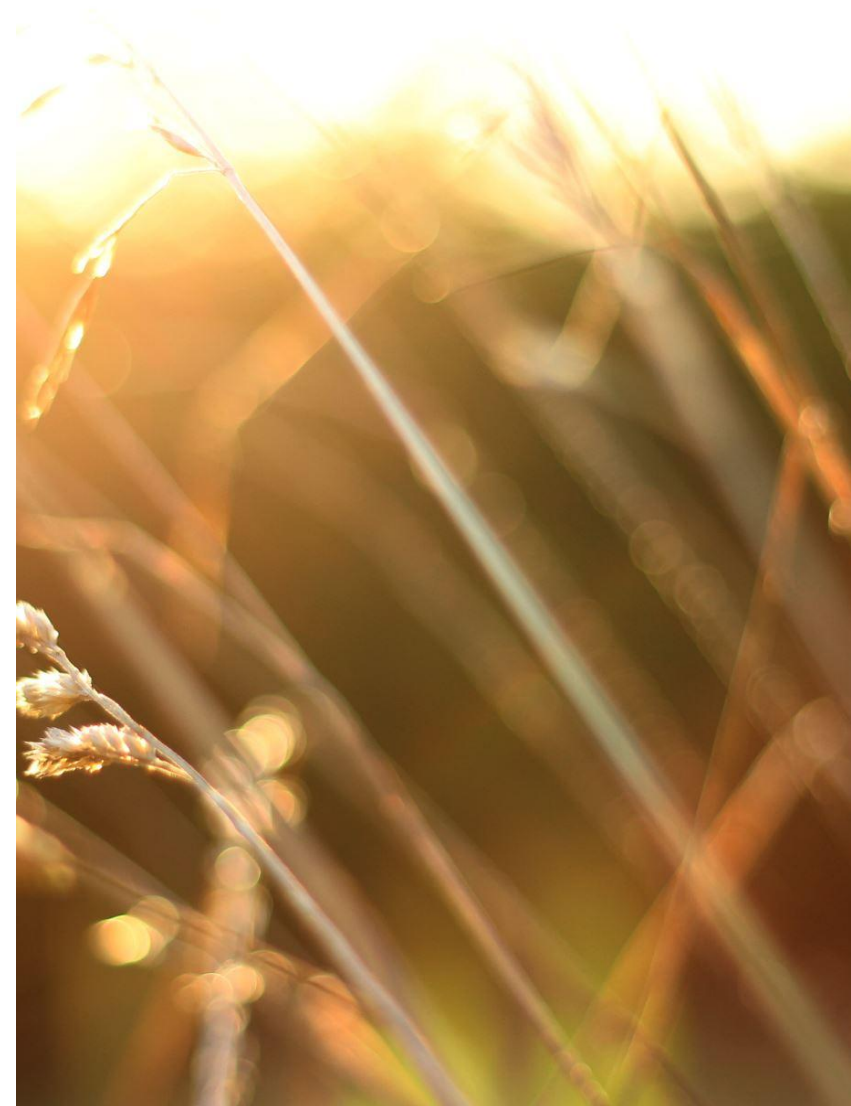

Mit liv som ægtefælle til en landmand
- og hvad tænker han så om det

- Af Henriette & Søren

- Hvem er vi
- Søtoft
- Hvordan havnede jeg hos en landmand
- Ægtefælle med mange hatte
- Balance med familie livet
- Arbejdes gangen
- Fritiden
- Livet på landet
- Søren slutter af

Hvem er vi

- Vi er 33 år
- Født i Viborg på en kvæggård
- Uddannet Ernæringsassistent
- Arbejder nu som gartnermedhjælper
- Født i Skalstrup
- Uddannet Landmand
- Mødes i 2016 til reality Awards
- Deler de samme interesser og drømme
- Gift 2018
- To børn
- Overtager ejendommen Søtoft i Skalstrup

Søtoft

- Startede generationsskifte i 2020
- Overtager ejendommen i marts 2023
- Ejendommen er med planteavl
- Driver ca. 200 ha jord
- Kartoffler, majs, græs og korn

Hvordan havnede jeg lige hos en landmand

Mit fødehjem i Viborg

Mine forældre arbejder begge hjemme

Vi lærte hurtigt fra barn, hvordan man bruger en kost eller kører en traktor

Hjalp ude i stalden efter skoletid eller søndag morgner

Flyttet hjemme fra

Man kan ikke det samme, som hjemme på gården

Binde køerne ind i stalden, fodre dyr eller slå græs

Holde ferie i høj sæsonerne

Fået lov at køre mejetærskeren

Drømmen

Det har på en måde altid sagt mig noget at følge med i landbruget, ha lov at have fingrene med i det.

Bibeholde den livstil, man selv er vokset op med

Ægtefælle med mange hatte

1. Mor
2. Kogekone/-rengørings
3. Løn modtager
4. Mark mand/pedel/landbrugsassistent
5. Kone
6. Kalender/planlægger
7. Sparringspartner

Balance med familie liv

- Man må ikke glemme familien i arbejdet
- Få alle enderne til at hænge sammen, hvem kører og hvem spiser med
- En face mens børnene er små, men vil gerne med ud at køre
- Prøver at kunne kombinere arbejde og leg
- Ferie form hvor vi kan være sammen uden det er for langt væk

Arbejds gangen

- En alminlig hverdag, uden rengøring og lang tids krævende retter
- Aflevering af børn
- Når jeg får fri fra arbejde, ringer jeg altid Søren!
- Aften rutinen, rydder op, smøre madpakker og putter børn
- En vigtig ting at ha; tålmodighed – og meget af det
- Ventetid og maden står klar
- Planer der bliver ændret
- De sidste kartofler skulle tages op, så fødselsdagen måtte vente
- Ting man heller ikke kan holde for hvis det kører i stykker

Fritid

- Der er arbejde nok, men man skal huske at pleje forholdet
- Stand up og wellness
- En masse gode venner, vi os skal huske at finde tid til, både børn og voksne
- Ny erfa gruppe med plads til at udveksle fælles forståelser

Livet på landet

- Op og nedture, det er ikke altid lige let
- Ude på landet er der dejlig smuk natur
- Få lov at give vores børn den samme opvækst
- Hyggelige stunder ude i marken med madkurven
- Fremtiden

Søren slutter af

- Og hvad tænker han så om det
- Jeg kan ikke gøre det her uden Henriette
- Fungerer det ikke der hjemme, fungerer det ikke ude

Pause

Fjordland
Nøglen til fremdrift, faglighed & fællesskab

A close-up photograph of a person's hand, wearing a grey long-sleeved shirt, reaching into a field of tall, green wheat. The hand is gently touching the wheat stalks. The background is a soft-focus field of similar wheat.

Etablering - Fra drøm til virkelighed

20. januar | **Fjordland Kongres 2026**

Fjordland

Nøglen til fremdrift, faglighed & fællesskab

Om indlægget

- Kort introduktion og velkomst – Flemming Bundgaard, Fjordland
- Oplæg af Rasmus Steffensen – Nyetableret selvstændig landmand
- Venlige råd ifm. etablering
- Spørgsmål

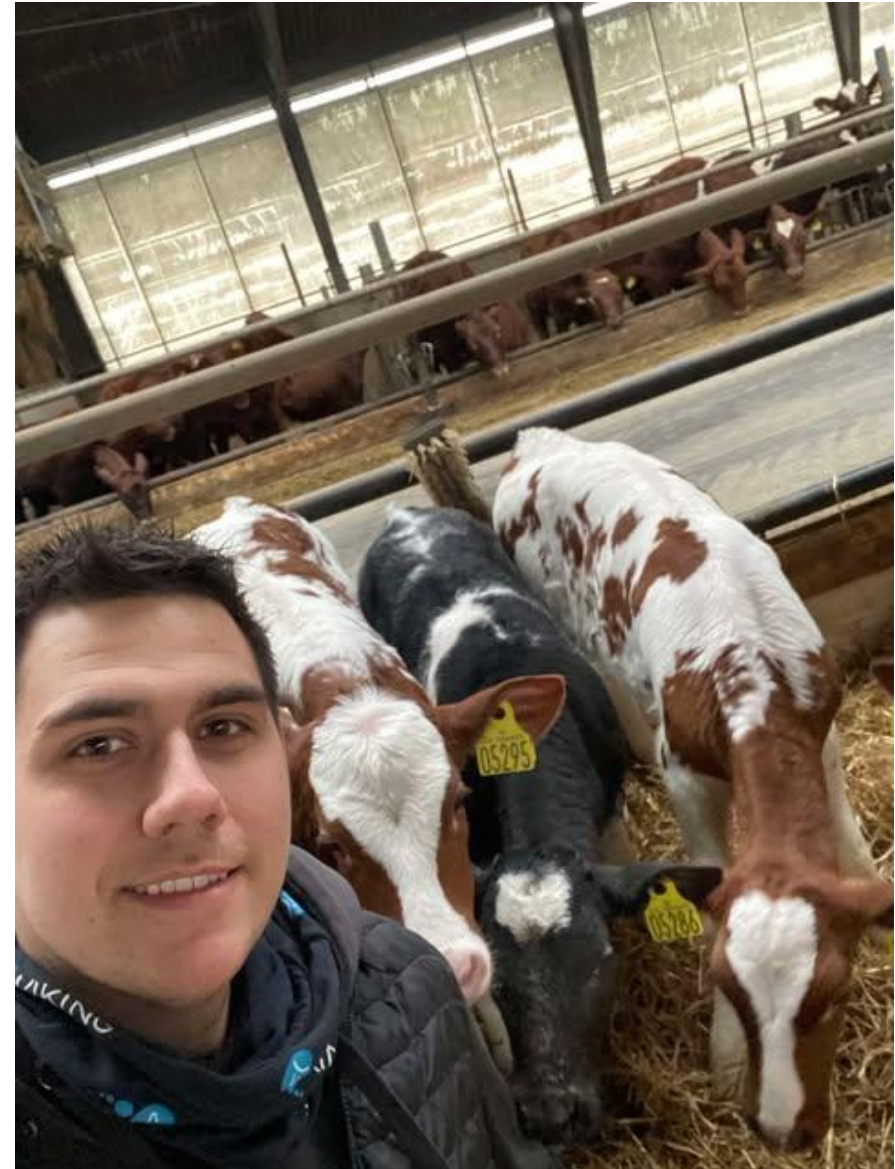
Frederiksdal Landbrug – Rasmus Steffensen

Fjordland Kongressen
KCS – 20. januar, 2026

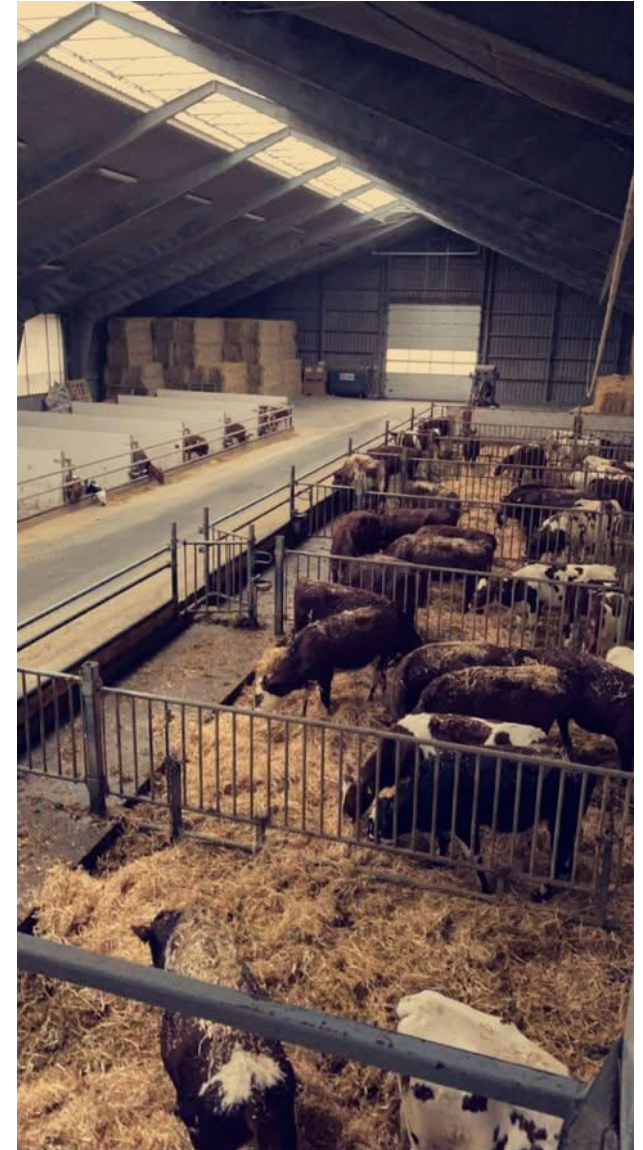
Lidt om mig

- Rasmus Steffensen
- 26 år gammel
- Bor på mit landbrug med min kæreste Signe og vores 2 hunde
- Kommer oprindeligt fra Mors
- Passet køer siden jeg var 13 år
- Udannet landmand med speciale i kvæg 2019
- Produktionsleder 2020
- Agrarøkonom i 2021

Frederiksdal landbrug

- 200 årskøer med tilhørende opdræt
- 140 ha med produktion af grovfoder
- Drives konventionelt
- Maler 2 gange dagligt i en 2x12 delaval malkestald
- 1 fuldtidsansat/ 1 elev/ 1 flexjobber samt en skoledreng.
- Vi er en virksomhed der bestræber os på at producere bæredygtige og kvalitetsbevidste fødevarer i harmoni med medarbejdere og dyrevelfærd.

Vejen til etableringen af landbrugsvirksomheden Frederiksdal

Opstartsfasen til etableringen

- Havde mange overvejelser om det var nu jeg skulle etablere mig (alder/jobsituation osv.)
- Kendskab til ejendommen og daværende ejer.
- Kontakt til virksomhedsrådgiver via landboforening hvor vi drøftede:
- Salgsopstilling
- Udkast til de første budgetter
- Lavede selv en strategiplan for virksomheden de næste 10 år frem hvor ting blev skrevet ned til mindste detalje, lige fra udvikling af virksomheden og til lavpraktiske ting med håndtering af medarbejdere indkøb af foder og til daglige management.

Dialog med banken

Hvad oplevede jeg?

- Sendte tilbud ud til 5 forskellige banker
- Oplevede god dialog med alle og projektet blev taget alvorligt.
- Fik gode tilbud på finansiering selvom det var en etablering
- Co2 afgift blev en udfordring i starten med bankerne
- Nykredit/sparekassen Danmark
- Kendskab til ejendommen og bankens tro på den rigtige mand betyder mere end en god opsparing.
- Man skal være obs på bankens krav til egenkapital/soliditet i forhold til udvikling af ens virksomhed.
- 10% i egenkapital som ung er svært, men der findes løsninger, for mig blev det at jeg har været tidligere ansat på ejendommen og havde kemi og tillid til min tidligere arbejdsgiver
- Min rådgiver var med til bankmøder
- Rådgiverne kender bankfolkene og ved hvem man skal henvende sig ved omvendt

Finansiering

- Overtog virksomheden i ren handel
- Realkredit DLR delt op i F5 lån og Cibor 6 lån
- Banklån (anlægskredit)
- Sælgerpantebrev
- Egenfinansiering på 500.000 kr.
- Kassekredit på 1.500.000 kr.

Mit råd til andre der vil etablere sig

- Find den rigtige ejendom for dig som er tilpasset dine værdier og tanker om at drive virksomhed på.
- Være driftsleder på en ejendom med mulighed for glidende overdragelse. Man kender ejendommen fra dag 1 og giver god rating i banken
- Gode rådgivere der er tilknyttet dig og din virksomhed er et must gennem hele etablering og efterfølgende
- Et godt team af medarbejdere/familie og venner.
- Lysten skal være der 110 %
- Lad være med at ligge for mange planer den første måned efter overtagelse man bliver bombet med mails og forskellige firmaer samtidig med man har en virksomhed og en daglig dag der skal fungere

Venlige råd fra Fjordland:

- Fokus på indtjening og egenkapital
- Søg faglig sparring og rådgivning
- Afklaring om – Hvorfor vil jeg være selvstændig landbruger?
- Vent på den rigtige ejendom og til den rigtige pris
- Forbered dig – Den rigtige forberedelse kræver mere end du tror
- Hav en klar strategi for dig selv, virksomheden og din familie
- Køb ikke for mange maskiner
- Udarbejd en SWOT for virksomheden – også de bløde værdier
- Etabler et gårdråd eller fagligt netværk
- Er du klar til ansatte?

Spørgsmål

?

Pause

Fjordland
Nøglen til fremdrift, faglighed & fællesskab

MIKRO-JORDBRUG

Sort Muld

SORT MULD

Husmandsbrug

Selvforsyning – Landsbykultur
og landsbyliv

Integreret produktion og
biodiversitet

2 hektar

Salg

- Grøntsagsproduktion
- 1000 m² inkl. 120m drivhus
- Drives primært med
håndkraft
- Minimal jordbearbejdning
- Kompost

2026

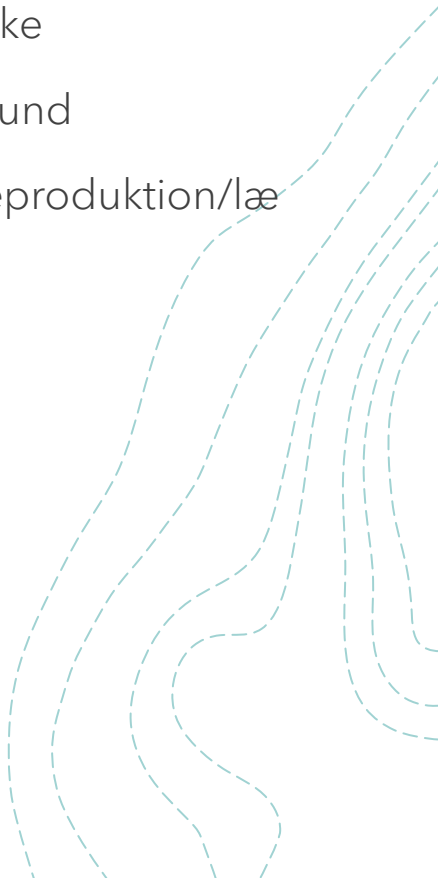

SORT MULD

MATRIKLEN

- Produktionshave
- Frugtlund
- Bærbuske
- Nøddelund
- Brændeproduktion/læbælte

Vestlige del af haven 42 bede af L: 10 m B: 0.75 m

1. (Gulerødder 1/4-1/7) (Spidskål Eerst 1/7 - 1/10) *Kålen interplantes med rødderne	2. (Gulerødder 1/4 - 1/7) (Spidskål Eerst 1/7-1/10) *Kålen interplantes med rødderne
3. (Rødbeder 20/4-1/7) (Blomkål 15/7 - 1/9) *Kålen interplantes med rødderne	4. (Rødbeder 20/4-1/7) (Blomkål 15/7 - 1/9) *Kålen interplantes med rødderne
5. (Gulerødder 4/5 - 4/8) (Spidskål Eerst 1/8 - 1/11) *Kålen interplantes med rødderne	6. (Gulerødder 4/5 - 4/8) (Spidskål Eerst 1/8 - 1/11) *Kålen interplantes med rødderne
7. (Knoldselleri 20/4 - 20/9)	8. (Knoldselleri 20/4 - 20/9)
9. (Gulerødder 25/5 - 1/9)	10. (Gulerødder 25/5 - 1/9)
11. (Rødbeder 13/5 - 18/7) (Chikorie 28/7 - 20/11)	12. (Rødbeder 13/5 - 18/7) (Chikorie 28/7 - 20/11)
13. (Kartofler 28/3 - 1/6) (Gulerødder 16/6 - 20/9)	14. (Kartofler 28/3 - 1/6) (Gulerødder 16/6 - 20/9)
15. (Kartofler 28/3 - 1/6) (Rødbeder 5/6 - 5/8)	16. (Kartofler 28/3 - 1/6) (Rødbeder 5/6 - 5/8)
17. (Kartofler 28/3 - 1/6) (Rødbeder 1/7 - 4/9)	18. (Kartofler 28/3 - 1/6) (Rødbeder 1/7 - 4/9)
19. (Gulerødder 1/4 - 1/7 * sås i 4 rækker) (Porrer 5/6 - 1/11) *Porrer udplantes mellem gulerods rækkerne	20. (Gulerødder 1/4 - 1/7 * sås i 4 rækker) (Porrer 5/6 - 1/11) *Porrer udplantes mellem gulerods rækkerne
21. (Forårsløg 20/4 - 10/6) (Bønner 15/6 - 25/9)	22. (Forårsløg 20/4 - 10/6) (Bønner 15/6 - 25/9)

INDKOMSTVEJE

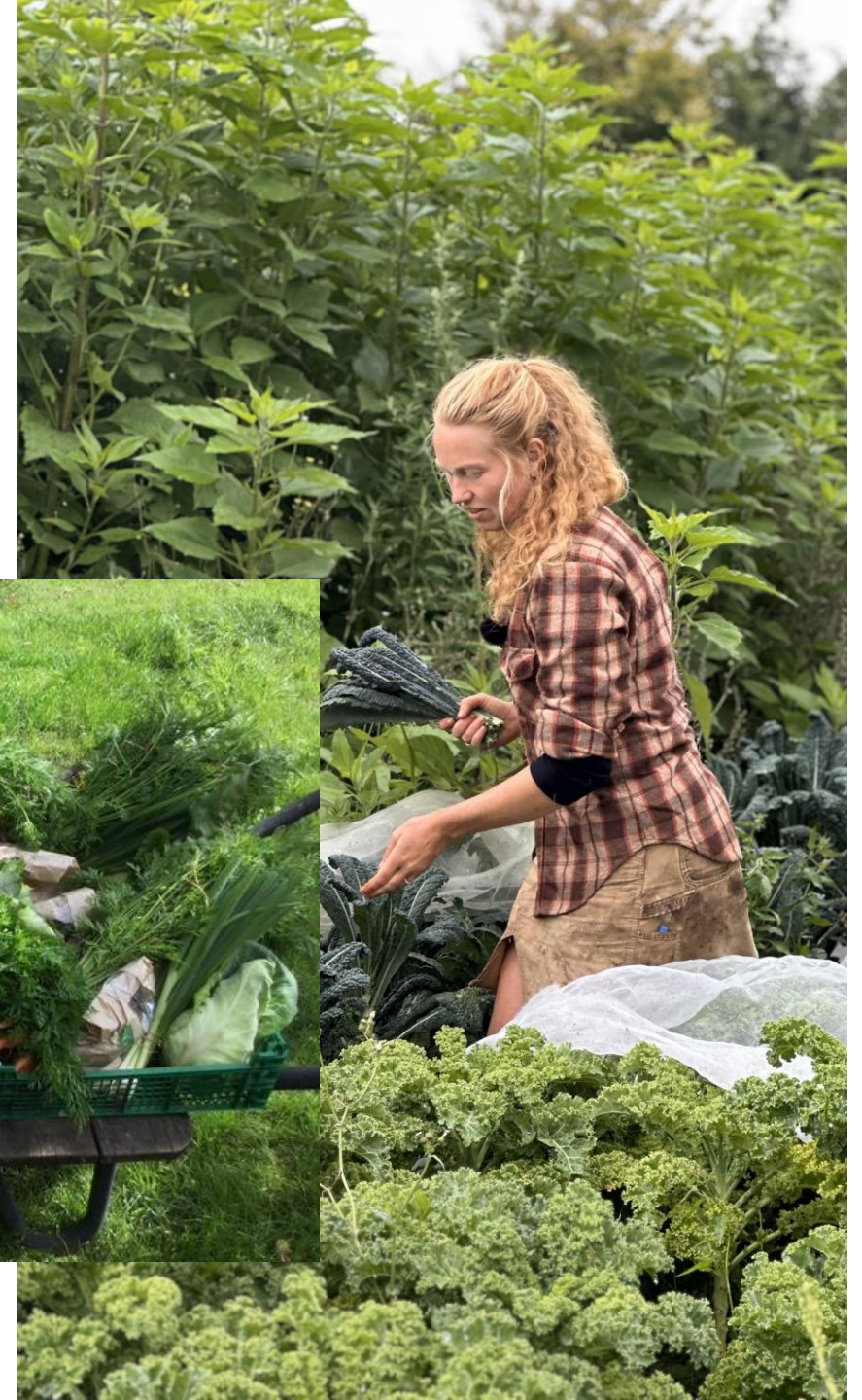
Primærproduktion af grøntsager – 30-50 sorter

Direkte salg til lokale forbrugere

- Ugentlige kasser på abonnement (22 uger)
- Løssalg fra ejendommen
- Markeder

Sekundære indkomster

- Julegæs
- Kurser
- Plantesalg
- Salg af forarbejdede grøntsager: kryddersalt, surkål, urtete.

OMSÆTNING OG SALG

Primærproduktion af grøntsager – 30-50 sorter

Omsætning

180.000 kr./årligt

Per hektar: 1.800.000 kr.

Sekundære indkomster

70.000 kr./årligt

Timeløn: Det snakker vi ikke om!

OMSÆTNING OG SALG

Valg af grøntsager

Nogle grøntsager er der bedre økonomi i en
andre

salat vs. knoldselleri

Salg til private

- Stor variation
- Større fleksibilitet
- Mindre risiko

Salg til restaurant/virksomhed

Fokus på færre afgrøder - større mængder

Letter afsætning - større risiko (Corona)

OMSÆTNING OG SALG

Udgifter

Lave udgifter Ca. 20-25.000 kr.

- Vand, frø, såmuld
- Primær udgift: tid

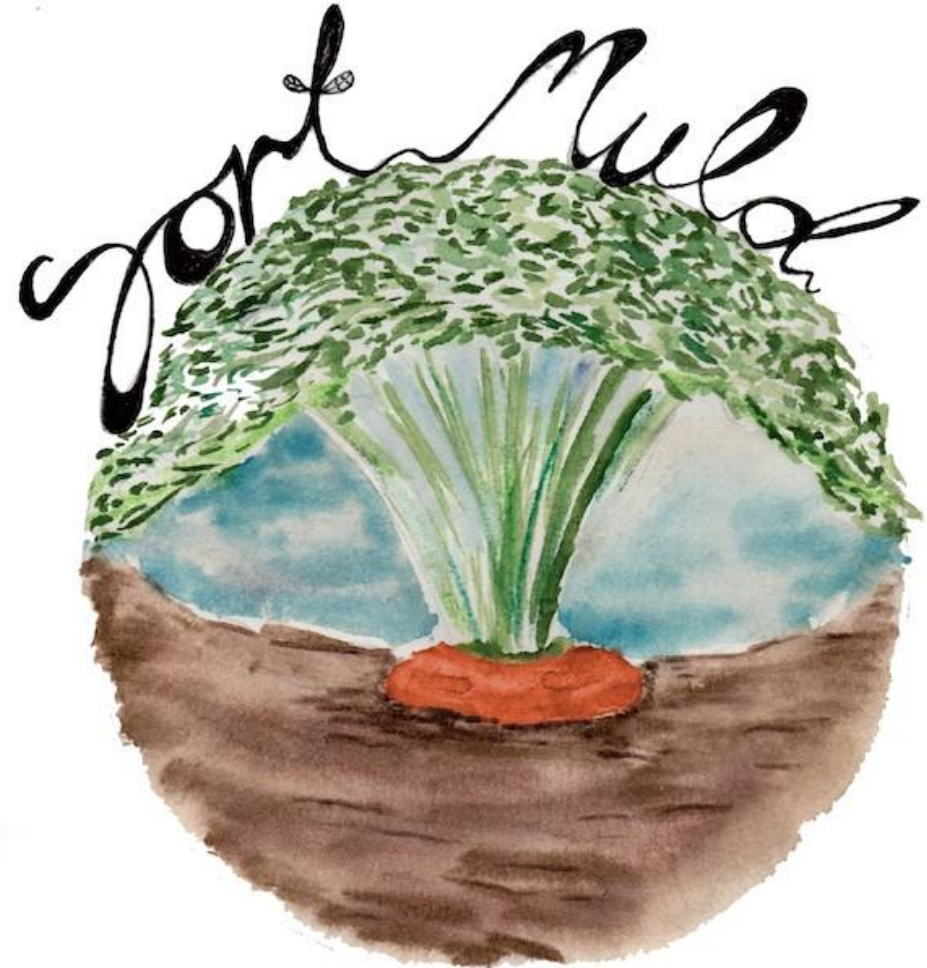
Salg

Direkte salg er alfa omega!

UDFORDRINGER OG ERFARINGER

- Mangel på praktisk erfaring
- Mangel på erfaring indenfor markedsføring
- Stykke sin egen uddannelse sammen
 - Langsom start: mindre risiko
- Permanente bede
- Agerpadderokker
- Materialevalg (frø, såmuld, værktøj mm.) har stor betydning
- Gode, gennemtænkte systemer
- Meget arbejde, små marginaler

Pause

Fjordland

Nøglen til fremdrift, faglighed & fællesskab